

Әдістемелік нұсқаулық
мемлекеттік аттестацияның
қорытындысы

Ф СО ПМУ 7.18.2/01
формасы

Қазақстан Республикасының білім және ғылым министрлігі
С. Торағыров атындағы Павлодар мемлекеттік университеті

«Есептеу техникасы және бағдарламалау» кафедрасы

ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУЛЫҚ

мемлекеттік аттестацияның қорытындысы бойынша 050704 мамандығының
студенттеріне арналған - Есептеу техникасы және бағдарламалау

Павлодар

**Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрлігі
С. Торайғыров атындағы Павлодар мемлекеттік университеті**

БЕКІТЕМІН

ОІ бойынша Проректор

_____ Н.Э. Пфейфер

«___» _____ 20__ ж

0500704 – Есептеу техникасы және бағдарламалық қамсыздандыру мамандығының студенттеріне арналған қорытынды мемлекеттік аттестация бойынша

ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУЛАР

Әдістемелік нұсқау ГОСО ҚР 3.08.330-2006 «Бакалавриат. 0500704 – Есептеу техникасы және бағдарламалық қамсыздандыру мамандығы» және ГОСО ҚР 5.03.016 – 2009 «Жоғарғы оқу орындарында дипломдық жұмысты (жобаны) орындау ережелері. Негізгі ережелері» – Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттары негізінде құрастырылған.

Құрастырушылар:

ЕТЖБ кафедрасының профессоры, т.ғ.қ. _____ О.Г.

Потапенко

ЕТЖБ кафедрасының аға оқытушысы _____ З.Р. Ахмерова

«Есептеу Техникасы және Бағдарламалау» кафедрасы

Хаттама №3, «25» __11__ 2009 ж. Кафедра отырысында ұсынылған

Кафедра меңгерушісі _____ О.Г. Потапенко

Хаттама №3, «27» __11__ 2009 ж. физика, математика және ақпараттық

технологиялар факультетінің оқу-әдістемелік кеңесімен мақұлданған

ОӘК Төрағасы _____ А.Т. Кишубаева «___» _____ 200__ ж.

КЕЛІСІЛДІ:

Факультет Деканы _____ С.К. Тлеуменов «___» _____ 20__ ж.

ОПБМБ ҚАБЫЛДАНҒАН:

ОПБМБ Басшысы _____ Е.В. Крюкова «___» _____ 200__

ж.

ОПиМО ҚАБЫЛДАНҒАН:

ОПиМО Басшысы _____ А.А. Варакута «___» _____ 20__ ж.

Университеттің оқу-әдістемелік кеңесімен қабылданған
«23» 12 2009 г. Протокол № 3

1 Жылпы қойылым.

Жоғары білім беретін оқу мекемелердегі мемлекеттік аттестацияның мезгілдері, оқу процессінің графигіндегі уақытында (академиялық күнтізбемен) және жоғары білім мекемелердегі, жұмыс істейтін оқу жобалармен белгіленеді.

Мемлекеттік аттестациясының көздейтін сұрақтары.

Мамандандырылған теоретикалық білімнің деңгейі және түлектін таңдаған мамандығы бойынша практикалық жұмысқа дайындығын айқындау мемлекеттік аттестациялаудың арқасында жатады.

Мемлекеттік аттестацияның мақсаттары.

Қойылған мақсат келесі мәселелердің шешуінің жолдарын айқындау керек:

студент деңгейінің мемлекеттік экзаменнің негізгі талаптарына сай екенің;

әрдайым керек талаптарды студенттерге айқындап беру, дипломдық жұмыс (жоба) жасаудың ережелері мен оны қорғау тәртібің жалпы түрде түсіндіру;

жіберу жұмыстардың мазмұны уақыт талаптарына сай болуын қадағалау, олардың зерттеу мен жұмыс жасау сапасының деңгейі жоғарлануына жол беру, сонымен қатар практикалық бағасы бар жұмыс бөлігінің мөлшерінің көбеуі;

өткен оқу процессі кезіндегі, студенттің өз-бетімен жұмыс жасауына жол жасау;

жіберу жұмысының уақыттылы мен сапалы етіп шығаруға, өз ойымен бөлісуге, негізгі сұрақтар мен талаптарды нық белгілеуге керекті қабілеттерге үйрету.

Мемлекеттік аттестациясының түрлері.

Мемлекеттік аттестация, ол студент-түліктерінің өз мамандықтары бойынша комплекстік мемлекеттік емтихан тапсыру мен дипломдық жұмыс (жоба) қорғау деген талаптары бар мереке.

Мемлекеттік емтихан комбинарлы түрде өтеді, оған түлектің мамандығы бойынша қабылданған жазбаға сүйініп бес сабақтан тестілеу мен жазбаша жұмыс алынады.

Дипломдық жұмыс (жоба) қорғау мерекесі ашық түрде, студенттер мен кафедраның мұғалімдерінің болуымен өтуі тиіс. Сонымен қатар, дипломды қорғау мерекесіне ғылым басшысы, дипломдық зерттеу жұмыстары болған мекеменің жұмысшылары және де басқа талап білдірген адамдар шақыруы мүмкін.

2 Мемлекеттік емтиханды ұйымдастыру мен жүзеге асыру.

Мемлекеттік емтихан алдында, әр мамандыққа белгіленген сабақ түрлерінің ашық лекциялар оқытылады.

Дипломдық жобалау бойынша консультация, жұмыс практиканың әр кезінде және жіберу жұмыс уақытында өткізіледі. Сонымен қатар, жұмыс басшысыныңда болып жатқан консультациялар графигін есепке алу керек.

Оқулық жоспар және бағдарлама талаптарына сай оқу процессін аяқтаған білім алушы, мемлекеттік аттестация қорытындысына жіберіледі. Оқу процесінің аяқталуының негізгі белгісі оқушының қажетті көлемде теориялық курстарды мемлекеттік жалпыға ортақ бакалавриат мамандығының біліміне сай игеруі болып табылады.

Білім алушының мемлекеттік аттестация қорытындысын факультет деканының бұйрығымен білім алушылар кестесі бойынша жинақталып, мемлекеттік аттестациялық комиссиясына жіберіледі.

Мемлекеттік аттестациялық комиссияның жұмыс кестесін құруда факультет деканына жауаптылық артады.

Мемлекеттік аттестациялық комиссиясының жұмысына дейін екі жұма қалғанда кешіктірмей жалпы мәлімденеді және мемлекеттік аттестациялық комиссияның жұмысының кестесі ректормен бекітіледі. Мемлекеттік аттестациялық комиссияның мәжіліс ұзақтығы күніне 6 сағаттан аспауы тиіс.

Мемлекеттік емтихан өткізу реті оның бағдарлама мазмұнын есепке ала анықталады .

Емтихан аралас түрде өткізіледі, яғни билет бойынша жазбаша жауаптар және тест алынады. Бірақ та бір уақытта емтихан тапсыратын студенттер саны 15 адамнан аспауы тиіс.

Тест жүргізу бекітілген кесте бойынша мониторинг бөлімімен ұйымдастырылып, арнайы компьютерлік сыныптарында өткізіледі,тест қорытындысы бойынша арнайы ведомость беріледі. Тестілеу кезінде бір нұсқада тест тапсырмалары – 45 сұрақтан (әрбір сабақтан 15 сұрақ), 225 сұрақты қоса (75 сұрақты оқу тәртібіне)әрбір базадан еркін құрылады; емтиханның жазбаша бөлімін өткізгенде бір билетте сұрақтар саны – 2 (әрбір сабаққа бір сұрақтан). Емтиханның Тест жүргізу және жазбаша бөлімінің пайыздық қатынасы – 50/50. Тесттік тапсырманың бір сұрағына 2 минут, билет сұрақтарына жазбаша жауап дайындауына - 40 минут беріледі.

3 Бітіруші жұмыстардың қорғаныш реті

Дипломдық жұмыстың (жобаның) тақырыбын анықтағанда өндірістің нақты тапсырмаларын және мәселелерін, білім, ғылым және мәдениетін ескеру керек. Дипломдық жұмыстың тақырыбы мамандардың дайындау профиліне және мамандыққа сай болу керек.

Дипломдық жұмыстардың тақырыптары (жобалардың) шығарушы кафедралармен өңделеді, факультет кеңесімен бекітіледі.Студент дипломдық жұмыстың (жобаның) тақырыбын бекітілген тақырыптардан таңдайды.

Студентке алі де бекітілмеген тақырыптағы дипломдық жұмысты (жобаны) орындау мүмкіндігі бар. Бұл жағдайда студент кафедраға таңдалған тақырыптың жөнділігін дәлелдей алатындай ақпарат пен

тапсырысқа берілген тақырыптың орындалуы туралы бір жақты хат жазуы тиіс.

Дипломдық жұмыс үшін тапсырманы, ондағы бітіруге тиіс мерзіммен кафедра менгерушісі бекіту керек. Жұмыс істелетін кезеннің барша мерзіміне кесте жасалып, жеке бөлімдердің жасалу кезектері қарастырылып, ғылыми жетекшісімен ақылдасылып кафедра менгерушісімен бекітілуі қажет. Бұл кезеңде студент жетекшісі алдында межелдік түрде есеп беріп отыруы тиіс, ал жетекші кафедра жиналысында студенттің дипломдық жұмысты (жобаны) қорғауға дайындық дәрежесі туралы баяндама жасайды. Дипломдық жұмысты /жобаны/ дайындау мен қорғау үшін сегіз кредит немесе оң жұма уақыт қарастырылған. Бұның өзінде , өндірістік тәжірибеде жиналған мәліметтер , дипломдық жұмыстың /жобаның/ екінші /арнайы/бөлігінің негізін қалауы тиіс.

Дипломдық жұмысты /жобаны/ жіберетін кафедраға қорғау алдындағы тексеріске кем дегенде екі апта бұрын тапсырылуы тиіс.

Дипломдық жұмысты /жобаны/ қорғау алдындағы тексеріс , кафедраның ашық жиналысында , студенттер мен міндетті түрде жетекшісінің қатысуымен және керек жағдайда ғылыми кеңесшілер қатысуымен өткізіледі. Қорғау алдындағы тексерісті ресімдеу , кафедра жиналысы хаттамасымен бекітілед.

Дипломдық жұмысты /жобаны/ қорғау мемлекеттік атестациялық комиссия жиналысында, әрі олардың жартысынан көбінің қатысуымен өтеді.

Дипломдық жұмысты /жобаны/ қорғау келесі кезекте өтеді;

- Қорғау алдында МАК өкілі дипломдық жұмысты /жобаны/ комиссия төрағасына береді, студенттің фамилиясын және дипломдық жұмыстың /жобаның/ тақырыбын жариялайды

- Диплом иегерінің баяндамасы тыңдалады, ол 7-15 минуттан аспауы тиіс

- Баяндама аяқталған соң комиссия мүшелері диплом иегеріне сұрақтар қояды, ал студент сәйкесінше нақты, дәлелді әрі қысқа жауаптар айтуға міндетті

- Жауаптарды берген соң МАК хатшысы ғылыми жетекшінің, рецензенттің пікірің оқып , диплом иегеріне ескертулерге жауап қату үшін сөз кезегің береді.

Бір дипломдық жұмыстың (жобаның) қорғауының ұзақтығы, ереже бойынша бір студентке 30 минуттан аспауы керек. Бір күндік қорғаушылардың саны – 10 адамнан аспауы қажет.

Студенттер қорытынды мемлекеттік аттестацияға кіруге рұқсат алуға міндетті, бұл әрі қарай қажетті есеп беру құжаттамасын ресімдей отырып, оқу үрдісінің барлық алдағы сатыларының сәтті аяқталуын білдіреді. Барлық шолу лекцияларына және консультацияларға келу, мемлекеттік емтиханға дайындалып, жақсы тапсыру, сонымен қатар дипломдық жұмысты (жобаны) қорғаудың барлық сұраныстарын орындау.

4 Мемлекеттік емтихандар және бітіретін жұмыстардың бағасының реті

Аралас формада өтетін мемлекеттік емтихан нәтижелері келесі түрде жүзеге асырылады.

Тест қорытындысын ОМиКУП береді. Тестілік тапсырмаларының нұсқалары бойынша жауаптардың бағасы тиісті кілттердің қолдануымен автоматты іске асады. Мемлекеттік емтиханның қорытынды бағасындағы нәтижелердің дара салмақтарының тестеулері сонымен бірге 0, 5 құрайды.

Билеттер бойынша өткізілген жазбаша емтихандар қорытындысын емтихан комиссиясы бағалайды. Жазбаша емтиханды бағалаған жағдайда жауаптың дұрыстығы мен толықтығы ескеріледі. Жазбаша емтиханның нәтижелерінде дара салмақтарының қорытынды бағасында - 0, 5.

Мемлекеттік емтиханның қорытынды (Қ) бағасы тест қорытындысы (Т) мен жазбаша емтиханның (Ж) нәтижелерін есепке алынуымен мына формула бойынша есептеледі:

$$Қ = Т \times 0,5 + Ж \times 0,5.$$

Студенттердің мемлекеттік емтиханының қорытынды нәтижелерін емтихан өткізілген күні емтихан комиссиясы кеңестен кейін жариялайды.

Дипломдық жұмысты (жобаны) қорғау нәтижесін баллды – рейтингтік және әріптік жүйемен бағалайды. Сонымен бірге теориялық, ғылыми және жаттығу әзірлеу деңгейі, ғылыми жетекшісінің пікір және пікір берушінің бағасы назарға алынады.

Дипломдық жұмыстың (жобаның) бағаланауының негізгі сапалық критериялары:

- тақырыптың өзектілік және жаңалығы;
- тақырып бойынша отандық және шетел әдебиетінің жеткіліктілік қолдануы;
- дипломдық жұмыстың (жобаның) тәжірибелік маңыздылығы;

□ дипломдық жұмыстағы (жобадағы) қойылған есептердің орындауы үшін жиюлы эмпирикалық мәліметтерінің жеткіліктілігі;

□ талдау және алған нәтижелердің интерпретациясының тереңдігі және дәлелдігі;

□ алған талдаудың тереңдігі және интерпретациясы;

□ материал анықтылығы мен сауатты жеткізуі, жұмысты сапалы рәсімдеу;

□ диплом жобасы бойынша теориялық және практикалық сұрақтарды қоя білу, МАК мүшелерінің анық және дұрыс жауаптары және пікір беруі.

Дипломдық жұмыстардың қорғаулар нәтижелері жеке әрбір студент бойынша мемлекеттік аттестациялық комиссиялар мәжілісінде хаттамамен тіркеліп, қорғаған күні жарияланады.

5 Қайтадан іскерлік сараптаулар өтулер реті

Мемлекеттік емтиханның қайтадан өткізуі және оң бағадан жоғарылатудан мақсатпен дипломдық жұмыстар қорғау рұқсат етілмейді. «Қанағаттанарлықсыз» баға алған адамның мемлекеттік емтихандардың және дипломдық жұмыстарды қорғау қайтадан өткізуі, қорытынды мемлекеттік іскерлік сараптауда осы мерзімге рұқсат етілмейді. Дипломдық жұмыстар қорғау қанағаттанарлықсыз танылатын кезде, оқушы сол жұмысты түзеп қайтадан қорғауға көрсете алатын мүмкіндігін немесе кафедра берген жаңа тақырыпты жаза бастауын мемлекеттік аттестациялық комиссия шешеді.

Тек қана алдыңғы қорытынды мемлекеттік іскерлік сараптауда «қанағаттанарлықсыз» баға алған оқушы қайтадан қорытынды мемлекеттік іскерлік сараптауға кіргізіледі. Мемлекеттік емтихандарға теориялық курстың біту жылында әрекеттегі оқу жоспарымен пәндер тізімі анықталады.

Қорытынды мемлекеттік іскерлік сараптауда «қанағаттанарлықсыз» баға алған оқушы, жоғарғы оқу мекемеден ректорат бұйрығы бойынша қолға мәлімет үлгісі беріліп шығарылады.

6 Университет аяқтау туралы құжаттардың ресімдеулері және беруі реті

Дипломдық жұмысты қорғаған, мемлекеттік емтиханды тапсырған оқушы мемлекеттік аттестациялық комиссиялар шешіммен лайықты мамандық бойынша бакалаврдың академиялық дәрежесі беріледі.

Дипломдағы қосымша декан берген мәлімет бойынша толтырылады. Мәліметтер мемлекеттік жалпы білім беру стандарты бойынша оқу жоспарындағы пәндер бағасы, курстық, дипломдық, практика жұмысы және қорытынды мемлекеттік іскерлік сараптаулар нәтижелерінен алынады.

Оқу жоспарының барлық пәндерінің 75 пайызынан кем емес экзамендары мен дифференциалданған сынақтарының бағасы «өте жақсы»,

ал қалған пәндер бойынша – «жақсы» бағасы болса, және мемлекеттік экзамендар мен бітіру жұмысын «өте жақсы» бағасына бітірген үйренушіге, озаттық дипломы беріледі.

Бітірушіге құжаттары, кету қағазын тапсырғаннан кейін, университеттің студенттік кадрлар бөлімінде қолына беріледі.

